

## ВЕКТОРИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

П. В. Пивовар, к.е.н.

Житомирський національний агроекологічний університет  
м. Житомир, Україна

Будучи у геополітичному вимірі європейською державою, Україна зацікавлена в процесах зміцнення регіональної безпеки, стабілізації та розширення структур колективної безпеки. До стратегічних інтересів України належать необхідність технологічної модернізації вітчизняного виробництва, можливість оволодіння наукомісткими технологіями, адже національна стратегія розвитку, заснована на традиційному індустріальному характері вже неприйнятна [7].

Важливими напрямками зовнішньоекономічної політики України є: захист національних економічних інтересів; захист інтересів національного товаровиробника на зовнішніх ринках; вдосконалення структури зовнішньої торгівлі; національне державне регулювання, стимулювання експорту і контроль імпорту; протидія товарній експансії; стимулювання розвитку вітчизняного виробництва [1].

Становлення зовнішнього сектору економіки України припадає на період, коли світові ринки не тільки сформувалися, але й поділені між основними суб'єктами світової господарської діяльності. За цих умов країні непросто знайти свою ринкову нішу й посісти гідне місце у світовому економічному співтоваристві [8]. Визначаючи зовнішньоекономічну стратегію, Україна має виходити з двох найважливіших реалій: з потреб і тенденцій розвитку міжнародної економіки; з рівня розвитку й структури національної економіки.

У сучасних умовах глобальних викликів необхідною передумовою успішного функціонування кожної економіки є постійний розвиток, важливою складовою якого є інтеграційні процеси. Тривалий період часу Україна перебувала у системі протистояння двох моделей інтеграції: європейської та євразійської. Думки серед фахівців розбігалися стосовно вибору подальшого вектору розвитку [3]. Зваживши плюси та мінуси потенційного членства у двох інтеграційних угрупованнях, Україна обрала європейський напрям свого розвитку, підтвердженням якого стало підписання Угоди про асоціацію [2]. Адже європейський вибір відкриває нові перспективи для співробітництва України з розвиненими країнами світу, економічного розвитку, модернізації виробничих потужностей та соціального прогресу.

Інтеграція у європейський торговельний простір може бути реалізована лише за умов забезпечення відповідного інституційного середовища, яке надасть вітчизняним підприємствам можливість адаптувати виробництво до стандартів та вимог європейського ринку, що сприятиме полегшенню їх доступу на ринок ЄС [4]. Окрім цього, за таких умов, будуть спрощуватися процеси прийняття технологічних та інноваційних рішень, що сприятиме підвищенню продуктивності праці та капіталу, стимулюванню оновлення існуючих виробництв та розширенню пропозиції для зовнішнього ринку.

Важливим наразі є збалансування галузевих паритетів виробництва. Динаміка формування ВВП України свідчить про зниженні питомої ваги у галузево-секторальній структурі національної економіки переробної промисловості. Збільшення частки добувної промисловості та сільського господарства свідчить про деіндустріалізацію національної економіки [5]. За таких умов, у першу чергу, необхідне залучення державної підтримки, яка має виражатися у сприянні адаптації вітчизняних товаровиробників до світових ринків, що покращить інвестиційний клімат підприємств [10]. Політика підтримки аграрного виробництва має бути зорієнтована на підвищення енергоефективності за рахунок технологій енергозбереження, покращення умов функціонування підприємств.

Проаналізувавши потенційні вигоди та можливі ризики від підписання економічної частини Угоди про асоціацію і передбаченої нею поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, можемо зробити висновок про значні перспективи та можливості європейського вектору розвитку [9]. Для аграрного сектору європейська інтеграція – це шлях до модернізації вітчизняних підприємств, залучення іноземних інвестицій, підвищення конкурентоспроможності продукції, отримання фінансових ресурсів для розвитку економіки, покращення якості життя громадян, поліпшення системи охорони здоров'я [6].

В умовах європейської інтеграції сільськогосподарським товаровиробникам відкривається доступ до найплатоспроможнішого ринку світу. Якщо в нашій країні буде створено інституційне середовище для ведення відкритого бізнесу, сільське господарство зможе залучити значні інвестиційні кошти.

1. Гейць В. М. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України: Інноваційно-технологічний розвиток економіки / В. М. Гейць, В. П. Семиноженко. – К.: Фенікс, 2007, – 564 с.

2. Данкевич В. Є. Асоціація з ЄС: перспективи і ризики для товаровиробників та експортерів сільськогосподарської продукції [Електронний ресурс] / Є. М. Данкевич, В. Є. Данкевич // Глобальні та національні проблеми економіки: електрон. журн. – 2015. – № 7. – С. 29–33. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-7-2015/15.pdf>.
3. Данкевич В. Є. Митне регулювання експорту та імпорту сільськогосподарської продукції в умовах асоціації з ЄС [Електронний ресурс] / В. Є. Данкевич // Глобальні та національні проблеми економіки: електрон. журн. – 2015. – № 4. – 57–60. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/12.pdf>.
4. Данкевич В. Є. Стан використання експортних квот на сільськогосподарську продукцію до країн ЄС / В. Є. Данкевич // Аграрна наука, освіта, виробництво: європейський досвід для України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 17–18 листоп. 2015 р. – Житомир: ЖНАЕУ, 2015. – С. 501–505.
5. Данкевич Є. М. Міжгалузєва інтеграція як передумова розвитку зовнішньоекономічної діяльності / В. Є. Данкевич, Є. М. Данкевич // Економічні підсумки 2012 року: досягнення та перспективи: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. – Наукове об'єднання “Economics”. – Сімферополь: НО “Economics”, 2012. – 148 с.
6. Економічна складова угоди про асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління (2014), [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.worldbank>.
7. Стратегія розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
8. Пивовар П. В. Імпорт сільськогосподарської техніки як складова процесу формування машинно-тракторних парків аграрних підприємств / П. В. Пивовар // Вісник Житомирського національного агроєкологічного університету. – 2015. – № 2. – С. 59–67.
9. Угода про асоціацію між Україною та Європейським союзом, Кабінет Міністрів України, Урядовий портал; Джерело: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk>
10. Dankevych V.Y. The essence, tasks and functions of the farm land market / V.Y.Dankevych // The advanced science journal. – 2013. – № 8. – P. 12–16.